

Styrelsen for Universiteter og Internationalisering
Bredgade 43
1260 København K
Ref.-nr. 13/022636-02
”Justering af tilskudsprincip”

Danmarks Forskningspolitiske Råds høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om maritime uddannelser (Justering af tilskudsprincip i forhold til international mobilitet (studieophold) m.v.)

Danmarks Forskningspolitiske Råd (DFR) takker for muligheden for at blive hørt over udkast til forslag til lov om ændring af universitetsloven, lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser, lov om erhvervsakademier for videregående uddannelser, lov om medie- og journalisthøjskolen, lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. og lov om maritime uddannelser (Justering af tilskudsprincip i forhold til international mobilitet (studieophold) m.v.).

Rådet mener, at det er positivt, at man med dette lovudkast i højere grad ønsker at understøtte, at de studerende optaget på danske uddannelsesinstitutioner tager på et studieophold i udlandet.

Danmarks Forskningspolitiske Råd mener imidlertid, at der med justeringen af tilskudsprincippet er en indbygget risiko for at ødelæge selve udvekslingsordningen, fordi incitamentsstrukturen bliver skruet forkert sammen. Danmarks Forskningspolitiske Råd frygter altså, at forslaget kan komme til at virke modsat hensigten, og at det kan gå ud over kvaliteten på de danske universiteter.

Det skyldes, at incitamentet for at tiltrække gæstestuderende forsvinder, når de danske universiteter ikke længere modtager betaling for den indgående STÅ, dvs. for de gæstestuderende, der består danske eksaminer. Samtidig øges incitamentet for at sende danske studerende ud. Denne ubalance kan skabe problemer i forhold til udenlandske samarbejdspartnere, der ikke vil ønske at modtage de danske studerende, hvis det ikke er økonomisk rentabelt for dem. Et sandsynligt negativt scenarium er således et væsentligt fald i den internationale mobilitet (studererudvekslingen), både indgående og udgående.

Dette kan ligeledes have negative konsekvenser for kvaliteten. Det skyldes dels, at man kan frygte, at de danske universiteter vil være mere lempelige i forhold til at give merit til de danske studerende for studieophold i udlandet, idet der er et økonomisk incitament herfor. Desuden vil man miste en stor del af den internationali-

Danmarks Forskningspolitiske Råd

23. august 2013

Styrelsen for Forskning og Innovation

Bredgade 40

1260 København K

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post fi@fi.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 1991 8440

Sagsbehandler

Mette Juncker

Telefon 7231 8233

E-post mju@fi.dk

Ref.-nr. 13/022907-07

sering af de danske universitetsuddannelser, som gæstestuderende – og udenlandske studerende generelt – bidrager til, hvis justeringen af tilskudsprincippet får den negative effekt på de danske universiteters mulighed for at etablere gode udvekslingsaftaler med udenlandske universiteter, som Danmarks Forskningspolitiske Råd forventer.

Internationaliseringen af de danske universitetsuddannelser bidrager til at styrke de danske studerende og professorers internationale forståelse og kompetencer. Desuden gør tilstedeværelsen af gæstestuderende og andre udenlandske studerende det naturligt og relevant, at undervisningen foregår på engelsk. Dertil kommer, at færre gæstestuderende vil betyde, at der kommer færre dygtige udenlandske studerende til de danske universiteter, der kan bidrage til at hæve kvaliteten i undervisningen. Danmark risikerer også at gå glip af at kunne skabe kontakt til globale talenter, der potentielt kan bidrage til at styrke de danske forskningsmiljøer.

**Styrelsen for Forskning og
Innovation**

Samarbejds- og udvekslingsaftaler er desuden ikke kun et middel til at øge mobiliteten. De sætter også en ramme, der har betydning for universiteternes internationale samarbejdsmuligheder og dermed for kvaliteten af uddannelse og forskning. Ikke mindst sender de et signal til potentielle ansatte og studerende om at blive inkluderet i samarbejder med attraktive fremtidsmuligheder.

Det er allerede en udfordring for de danske universiteter at tiltrække globalt talent på bachelor- og kandidatniveau. Det skyldes indførelsen af studieafgift for statsborgere fra ikke-EU/EØS-lande i 2006/07, som har ført til et væsentligt fald i antallet af studerende på hele uddannelser fra disse lande. Denne udvikling giver en ubalance i fordelingen af internationale studerende ved danske universiteter, som således forstærker en europæisk orientering på bekostning af en global orientering, og ubalancen oprettes kun delvis af en vis forøgelse af stipendier til studerende fra lande uden for EU/EØS.

Danmarks Forskningspolitiske Råd mener, at mindre internationalisering af de danske universitetsuddannelser og lavere kvalitet på universiteterne er meget lidt ønskværdigt i en tid, hvor arbejdsmarkedet bliver stadig mere globalt og hvor forskning, innovation og handel i udbredt grad foregår på tværs af grænser. I en stadig mere global verden er det vigtigt, at universiteternes ind- og udgående mobilitet sikrer udveksling af viden og talent med de bedste forsknings- og uddannelsesmiljøer verden over.

Derfor mener Danmarks Forskningspolitiske, at tilskudsprincippet for international mobilitet bør konstrueres således, at der er incitament til at skabe balance i studenterudvekslingen. Det er i Danmarks interesse, at de bedste universiteter i verden finder det attraktivt at samarbejde med danske universiteter, og at vores professorer og studerende også oplever internationalisering via udenlandske studerende i Danmark.

Og der skal være et incitament til at tænke i kvalitet. Danmarks Forskningspolitiske Råd mener ikke, at internationalisering er et mål i sig selv men et blandt flere midler til at styrke kvaliteten af uddannelse og forskning på de danske universiteter. Der skal stilles krav både til de danske studerende, der rejser ud, og til de udenlandske studerende, der ønsker at studere i Danmark enten som gæstestuderende eller på en hel uddannelse. De danske studerende skal opleve, at deres studieophold

har styrket kvaliteten af deres uddannelse, og de udenlandske studerende skal opleve danske uddannelsesmiljøer, hvor der er høje forventninger til de studerendes indsats samt faglige niveau og ambitioner.

Med venlig hilsen

Claus Hviid Christensen
Formand for Danmarks Forskningspolitiske Råd

**Styrelsen for Forskning og
Innovation**